

צו הביטוח הלאומי (סיווג מבוטחים וקביעת מעבידים), תשל"ב-1972¹

בתוקף סמכותי לפי סעיף 4 לחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), תשכ"ח-1968, ובאישור ועדת העבודה של הכנסת, אני מצווה לאמור:

1. סיווג עובדים

מבוטח העוסק בסוג המפורט בסוג א' בתוספת הראשונה, והנתון בתנאי עבודה מיוחדים כמפורט לצידו בטור ב', ייחשב לענין החוק כעובד.

2. קביעת המעבידים

כמעבידו של עובד כאמור בסעיף 1 ייחשב מי שצויין לצידו בטור ג' לתוספת הראשונה.

3. סיווג עובדים עצמאיים

מבוטח העוסק בסוג עבודה כמפורט בטור א' בתוספת השניה, והנתון בתנאי עבודה מיוחדים כמפורט לצידו בטור ב', ייחשב לענין החוק כעובד עצמאי, ובלבד שמתקיימים לגביו תנאי הגדרה של עובד עצמאי בסעיף 1 לחוק.

4. סיווג מי שאינו עובד ואינו עובד עצמאי²

מבוטח העוסק בפעילות האמורה בתוספת השלישית ייחשב לענין החוק בעת פעילותו כאמור כמי שאינו עובד ואינו עובד עצמאי.

התוספת הראשונה

(סעיפים 1 ו-2)

טור ג' המעביד	טור ב' תנאי העבודה	טור א' סוגי העבודה	
המעסיק	הגמול משולם בעד פעולות גבייה המבוצעות בעיקרן על פי רשימה אישית קבועה, או באזור מגורים מוגדר מראש מאת המעסיק	גובה שאינו מעסיק עובדים ואין לו מקום לניהול עסק משלו הפתוח לקהל	1
החייב בתשלום גמול העבודה	תחום העבודה וזמני ביצועה נקבעו מראש	עובד נקיון או חצרן, למעט מי שעיקר עיסוקו בגנות, שאינם מעסיקים עובדים	2
המעסיק	בכל תנאי העסקה למעט כאשר ביצוע העבודה נעשה על פי התקשרות ישירה עם הצרכן	מתקין מכשירי גז לבישול, מחלק גז, מרכיב ומתקין תריסים הכל בתנאי שאינם מעסיקים עובדים ואין להם מקום לניהול עסק משלהם הפתוח לקהל	3

¹ פורסם בק"ת 2885 מיום כ"ג באב תשל"ב (3.8.72), עמ' 1573 תשל"ז, עמ' 741.

² ת' 4 - בנוסח המקורי: "לצו זה ייקרא צו הביטוח הלאומי (סיווג מבוטחים וקביעת מעבידים), תשל"ב-1972". בת"ת 4220, התשמ"א, עמ' 812, ת"ת 31.3.81, הוחלף לנוסח דלעיל.

טור ג' המעביד	טור ב' תנאי העבודה	טור א' סוגי העבודה	
החייב בתשלום גמול העבודה	תחום השמירה נקבע מראש	שומר	4
החייב בתשלום גמול העבודה	משתלם גמול בעד העבודה	ממלא תפקידים דתיים מטעם מוסדות דת, לרבות משגיח כשרות ומנקר בשר	5
החייב בתשלום גמול העבודה	א: הסכם העבודה נערך מראש לתקופה של רבע שנה לפחות או למתן סדרה של שבע הופעות, או שבע הרצאות או שבעה שיעורים לפחות, הכל לפי הענין; ב: כאמור בפיסקה (א)	א: מרצה וכן אחרים המועסקים באמצעי תקשורת ציבוריים; ב: מורה או מדריך	6
החייב בתשלום גמול העבודה	משתלם גמול בעד העבודה	מורה דרך-למעט מורה דרך המדריך תיירים בכלי רכב שבבעלותו-מלווה רפואי ומלווים אחרים בטיולים המאורגנים על ידי מוסדות, גופים ציבוריים ומשרדי נסיעות	37
האגודה השיתופית של המושב	בכל תנאי העסקה	חבר מושב עובדים או מושב עולים המועסקים במסגרת תקציבית של הסוכנות היהודית לארץ ישראל ברכוש המשותף להם או לאגודה שיתופית של המושב	8
החייב בתשלום גמול העבודה	הדרכת עקרות-בית לייעול תפקידן במשק הבית ובקיום היחסים התקינים עם ילדיהן.	חונכים וסומכות מטעם משרד הסעד או רשות מקומית	9
החייב בתשלום גמול העבודה	בכל תנאי העסקה	השוכר "מולה" מבעל מלטשה ליהלומים ועיקר עיסוקו הוא בשביל בעל המלטשה בתוך שטח המלטשה, ובתנאי שאינו מעסיק עובד	10

3. ס' 7 - בנוסח המקורי: "מורה דרך, מלווה רפואי ומלווים אחרים בטיולים המאורגנים על ידי מוסדות, גופים ציבוריים, ומשרדי נסיעות".
הוחלף לנוסח דלעיל בק"ת 4197, התשמ"א, ת"ת 1.1.81.
ס' 9 - נוסף בק"ת 3652 מיום כ"ח בטבת תשל"ז (18.1.77), עמ' 741, ת"ת 2.1.77.
ס' 10 - נוסף בק"ת 3652 מיום כ"ח בטבת תשל"ז (18.1.77), עמ' 741, ת"ת 2.1.77.
ס' 11 - נוסף בק"ת 4220, התשמ"א, עמ' 812, ת"ת 1.4.81.
ס' 12 - נוסף בק"ת 4390, התשמ"ב, עמ' 1415, ת"ת 1.4.82.
ס' 13 - נוסף בק"ת 5206, התשמ"ט, עמ' 1173, ת"ת 1.6.89 ותחולתו תהיה גם על הסכם עבודה שנחתם לפני יום תחילתו.
ר' הודעה על אישור הסכמי עבודה בעמ' 360א'.
ס' 14 - נוסף בק"ת 5624, התשנ"ה, עמ' 5, ת"ת 1.1.87, בנוסח:

החייב בתשלום גמול העסקה לפי ההסכם"	הסכם העסקה בכתב שנערך מראש	"שחקן כדורגל המשחק בקבוצה המשתתפת בליגה הלאומית או הארצית
------------------------------------	----------------------------	---

בק"ת 5717, התשנ"ו, עמ' 173, ת"ת 1.1.96, הוחלף לנוסח דלעיל. הוראת תחילה ותוקף קובעת כדלקמן:
3. תחילתו של צו זה ב-1 בחודש שלאחר פרסומו (להלן - יום התחילה) ואולם סעיף 2 לצו הביטוח הלאומי (סיווג מבטחים וקביעת מעבידים) (תיקון), התשנ"ה-1994, יעמוד בתוקפו, לענין פרט 14, כנוסחו ערב יום התחילה".

הערת העורך: כוונת האמור לעיל היא שלגבי כדורגלנים ישאר בתוקף הנוסח הקודם מ-1.1.87.

טור ג' המעביד	טור ב' תנאי העבודה	טור א' סוגי העבודה	
החייב בתשלום גמול העבודה לפי ההתקשרות	מבצע העבודה הופנה לעבודה לפי התקשרות בינו לבין אדם שעיקר עיסוקו במשלוח ובהפנית עובדים, וגמול העבודה משתלם לו על ידי מי שהפנה אותו, למעט מי שנשלח כאמור על ידי שירות התעסוקה	עבודות משרד, שירותים, תעשייה ומסחר	11
החייב בתשלום גמול העבודה.	חלוקת דברי דואר נעשית על פי הסכם בין המחלק לבין משרד התקשורת	חלוקת דברי דואר בתחומי רשויות מקומיות, שיש בהן בית דואר, כמשמעותו במודריך הדואר, התשל"ז-1977	12
החייב בתשלום גמול העבודה לפי ההסכם.	הסכם העבודה בכתב נערך מראש לתקופה של רבע שנה לפחות או לסדרה של חמש הופעות לפחות; ובהופעות באמצעי תקשורת ציבוריים - כשלא חל האמור בסעיף 6(א) - הסכם העבודה בכתב נערך מראש למתן סדרה של שלוש הופעות בחודש לפחות	כל הופעה אמנותית או בידורית של אמן, או הנחיה במופע, לרבות משחק, שירה, דיקלום, הקראה, נגינה, ניצוח, ריקוד, פנטומימה, לוליינות וקוסמות וכן כל הופעה בכל אחד מאלה לצורך הקלטה או צילום למעט הקלטה או צילום לצרכי פרסומת	13 ⁴
החייב בתשלום גמול העסקה	הסכם העסקה בכתב שנערך מראש	ספורטאי העוסק בפעילות ספורטיבית, במסגרת אגודת ספורט או מטעמה. לענין זה, "אגודת ספורט" - חבר-בני-אדם העוסק בענף או בענפי ספורט מסויימים בין שהוא פועל באופן עצמאי ובין אם הוא מסונף לגוף ספורט אחר.	14

התוספת השניה

(סעיף 3)

טור ב' תנאי העבודה	טור א' סוגי העבודה	
בכל תנאי העסקה	מוכר עתונים, אשר אינו מועסק כזבן בחנות או בבית עסק אחר	1
בכל תנאי העסקה, ובלבד שהוא עובד אך ורק בביתו	מבצע עבודות בביתו על פי הזמנה כנגד תמורה (HOME WORKER)	2
בכל תנאי העסקה, ובלבד שגמול העבודה אינו משתלם על בסיס של יחידת זמן	מוכר דברי דואר במיתקנים שאינם שייכים למשרד התקשורת	3
בכל תנאי העסקה, ובלבד שגמול העבודה אינו משתלם על בסיס של יחידת זמן	מוכר אגרות הימורים	4

⁴ . בק"ת 7960, התשע"ח, עמ' 1060, ת"ת 1.5.18, הוספו בטור ב' בפריט 13 המילים "לפחות" (פעמיים), ונמחקו המילים "ובלבד ששר העבודה והרווחה אישר את ההסכם לאחר שהתייעץ במועצה".

טור ב' תנאי העבודה	טור א' סוגי העבודה	
בכל תנאי העסקה, ובלבד שגמול העבודה אינו משתלם על בסיס של יחידת זמן	נהג מונית	55

התוספת השלישית⁶

(סעיף 4)

1. ספורטאי כאמור בפרט 14 לתוספת הראשונה שלא נערך עמו מראש הסכם העסקה בכתב.

⁵ . ס' 5 - הוסף בק"ת 4197, התשמ"א, עמ' 381, ת"ת 1.1.81.

⁶ . הוסף בק"ת 4220, התשמ"א, עמ' 812, ת"ת 31.3.81, בנוסח:

"ספורטאי, העוסק בפעילות ספורטיבית במסגרת אגודת ספורט או מטעמה, בין אם היא פועלת באופן עצמאי

ובין אם היא מסונפת לארגון ספורט או להתאחדות או לאיגוד ספורט, ולמעט מדריך ספורט ומאמן."

בק"ת 5624, התשנ"ה, עמ' 5, ת"ת 1.1.87, נוספה הסייפא המתחילה במילים: "ושחקן כדורגל..."

בק"ת 5717, התשנ"ו, עמ' 173, ת"ת 1.1.96, הוחלף לנוסח דלעיל.